

Kitob
K-65

129.

QOŇURBAJEV ӨMYRZAQ

Çenister
tolqunu

QOŇURBAJSTAN MAMLEKET BASMASH
FRUNZE 1938 QAZAN

КОНУРБАЕВ УМИРЗАК

QONURBAJEV ÖMYRZAQ

Q 63

ДЖЕНИШТЕР ТОЛКУНУ

ÇEŇIŞTER TOLQUNU

(СБОРНИК СТИХОВ)

(BRLAR ÇBUNAQB)

НА КИРГИЗСКОМ ЯЗЫКЕ

4679
6599

+

КИРГИЗСКОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ФРУНЗЕ 1938 КАЗАНЬ

QBROQBZ MAMLEKET BASMASB
FRUNZE 1938 QAZAN

Киргиз

К-65

★

Џооптуу редактор
TURISBEKOV Ҷ.

★

Техредактор
Н. А. Гаффулин

★

Џооптуу корректор
TOQSOBAJEV А.

★

Сырьёна жооптуу
ARALBAJEV А.

★

275904

Центральная научная
БИБЛИОТЕКА
Академии наук Киргизской ССР

ÇEŇIŞTER TOLQUNU

Mbna bul br çenişterdin tolqunu,
Mol çenişke too, taş erip tolqudu.
Stalndik brs çajrap çer netin,
Ulu ölkony çenişterge tolturdu.

Çbrojal turmuş qajra çasap adamdñ,
Çarqbrattñ erik nuru aalamdñ
Kyndon-kyngö çeniş kycöp, dyrkyröp
Dyjne çyzy, dyvyzge tan qaldñ.

Çaralojandan çer çyzyne adamzat,
Ec qonbojon emgekciğe mñdaj vaq.
Bul vaqyttñ vaşvñzoja qondurdu,
Eli ycyn er Stalin tyzyp şart.

25/1 38-ç.

QAJRAN KƏSƏM

Ataş emgekci eldin siz Lenin,
Qaq çarçan qara qaldı tyz Lenin.
Taqtıñ vaqtı menen urup çörtör,
Orundap emgekcinin siz tilegin.

* *

Aqboğa ata Lenin ken eleñ oğ,
Bizge sen temir qorqon çep eleñ oğ,
Qantırmaq kapitaldı talqalağan,
Çeniläes qarmaşqandan şer eleñ oğ.

* *

Duşmandın tuusun çörtör çolun tozğun,
El ycyn qajra tartıraj atqan oqton
Million emgekcinı suurup çörtäd,
Mıñ çıldap kyjyp kelgen qızıl coqton.

* *

Markstin qızıl tuusun bek qarmağan,
Kyreşte alp uruşup es alsagan.

Sen eleñ milliondun kemengeri,
Erik ycyn kyreşterden ec talbağan.

* *

Tybelyk unutulbajt qboğan işin,
Majdanda çenış menen basqan izin.
Mezgilsiz arabızdan çenöj berip,
Ooruttuñ milliondun nege icin?..

* *

Qorquudan çyrek qanb toqtoqondo,
Qajrıñın milliondun qoztoqondo.
El menen zavod, fabrik qoşo bılady,
Uluu elke kemengerin çorotqondo.

* *

Yşkyryp deniz tolqur suuq boldu,
Keñ dyjne qajrıñlanıp muñqa toldu.
Lenin adam zattın gyly eleñ oğ,
Altın den gyl soolqondoq qurquu boldu.

* *

Emgekcin көр bıladyq tava alsadyq,
Tiriltip sizdi qajta ala alsadyq.
Kösөmdyn taştap ketken ylgysy dep,
Gigantıyq işterindı qoloqo aldyq.

* *

Tujuqtan tuura çapqan çolun qaldı,
Siz tyzgөн kompartija tosun qaldı.

Birge esken soratnıgı Er Stalin,
Ulantıp işterinđi qoluna aldı.

* *

Aşırdı iş çuzıne planındı.
Tarqattı çer çuzıne uraapındı.
Dujnөгө bolşevikter tigip çatat,
Qarmatqan kommunistdik ulu tuıñdı.

23/1 38-ç.

STALIN BIZDİN KYNIBYZ

Aj aalamoğa nur bergen,
Stalin bizdın kynıbyz.
Kındyn balqıp nuruna,
Aсылdı bizdın kılıbyz.

* *

Duşman bizden ajvırat,
Ağstandaj syruvız.
Dovuşuvız çapıgıp,
Aсыq сыqtı ыruvız.

* *

Baştaqь qajıqь çoqıldı,
Өmyrlөр gılder onıldı,
Kөrküne сыqıp çer asman,
Çoqıaldıu nurğa orındı.

* *

Sizden tijgen altın nur,
Qıvandırды çyrөkty

Erkindiğin quwatı,
Cəhadı bulcuq bilekti.

* *

Dyrkyrəp, öercyp quruluş,
Tavlşat boldu qulubuz.
Asman çerdi şandantqan.
Ada sizdin nuruñuz.

* *

Tuuşar qıldın brysqa,
Tenedin bizdi çıldızğa.
Mındaj çırğal erkindik,
Bolojon emes turmuşta.

* *

Asker minip, el qoroqor,
Arşın kerdı tulparlar,
Baatrlar çanı çasalojan,
Alısqa uctu şumqarlar.

* *

Calıñvaj torojo cavıttar,
Avanı çirep çol saldı.
Tañ qaldırıp aalamdı,
Ujuldu varıp qolojo aldı.

* *

Biz çetişken çenışter,
Bolojon emes tarixta,

Muz deniz kulyr çılmajdı,
Sizden tişgen çarğqqa.

* *

Aalamdı baştar çetegin,
Turmuşqa çarğın nur berdin.
Siz baştaojan çol menen,
Kyreşte çendik necenin.

* *

Aalamoja çarğ nur bergen,
Aqıldın uluu denizi,
brysqa bizdi çetkişgen,
Stalin erdin çenişi...

* *

Çolbaşçybız Stalin,
Milliondor syjəyız,
El braazı kesemge,
Turmuşta çoq mydeəyız.

28, VII 37-ç-

ERKINDİK TAŇ ATARDA

Radısanın doorunda,
Baj, manap, tərə coğunda.
Bajlanoğandar biz elek,
Qan İckicter torunda.

* * *

Al kezde çalsı bılaoğan.
Armanduu çaşın tıjbaoğan.
Adamdı muñoğa vastıtır,
Qanqorlor bizdi qıjnaoğan.

* * *

Erkindik dep sıqqan ın,
Atır, asır, tıjıloğan.
Altın vaştın dalajı,
Azattıq ısyn qıjıloğan.

* * *

Marks menen Engels,
Baqtıvızğa tuuloğan.
Çol vaşsı volup Lenin,
Partija çolu quruloğan.

* * *

El qamın ojlöp kəsəmdər,
Erkindik çolun sızısqañ.
Frunze, Klim, Budjonıñ,
Duşmandın torun tıtısqañ.

* * *

Ezilgen çalsı yndery,
Partijağa uquldu.
Erkindik çolun actınar,
Unutpaısbız munuñdu.

* * *

Lenin menen Stalin,
Kötördy sıjık tuñdu.
Emgektinın baldar, —
Oşondo şoron çuuldu.

31.V 35-çıl

OKTJABRDIN ÇEMİŞİ

Baqtıluu elke erkendep,
Gyldep turmuş, çajnadıq,
Tap duşmandı talqalap,
Aradan terip ajdadıq.

* *

Könyldyy turmuş çasaldı,
Stalın kesem çol baştap,
Arıştap aloğa barabız,
Arıştı aloğa ken taştap.

* *

Duşmandar bizdın kyreşke
Qarş turdu dalajoğa,
Barıq çerde biz çendik,
Batış, tyştık majdanda.

* *

Voroşlov, Budjonıj,
Baatır marşal, kemenger,
Çer çyzynde betteşip,
Bizderge kim teñ keler?
Bolot ceptin icinde
Bekem turat bizdın çer.

35-ç.

ÇETKINCEKTER

Mojtondoşon tatınaqaj wewegym,
Eñ baqtıluu, eñ ırıstuu wygyn kyn,
Sen esesyn elkesynde taalajdın.
Ojnop kylyp, car tarapqa salıp yn...

* *

Oqup çatat milliondoşon çaş bala,
Oşolordun arasında sen çana,
Bul emyrdyn esyp çatqan gyldery,
Əskyle utur aloğa, alojala!

* *

Kompartija lenincil çolunda,
El stjltgi emgekciler qolunda.
Pionerler komsomoloğ qadamdap,
Oktabrjat esyp çatat sonunda.

* *

Çumuşcu bar cojun bulcun, balsan qol,
Əndyryştyn kyçyrməny oşolor.
Ata enəner zor majdanda çetişken,
Bygyn sizde ewegejsiz çeniş zor.

36- ç.

C.T.Z. TRAKTORU

Barakelde tulpar sɛnduu temir at,
Bar şajmanɛn tyrdyy çaqtan tegiz at,
Ajlar, çyldar qanca çumuş qytsada,
Arɛqtavas sotsialistik semiz at.

* * *

Qarqan veldyy qavat-qavat vilegin,
Qaraqorɛda çarɛq vergen dɛnamid¹
Çer şarɛnda kapitaldɛ talqalar,
Kommunizm ornotuuda tilegin.

* * *

Bolot deney ec nerseden qorqojsun,
Borumdatɛr şajmandardɛ toptojsun,
Tulpar qyjal elpektigin en sonun,
Pedalɛndɛ vasqan çerde toptojsun,

* * *

Bar çyjmɛlyɛn moxavtkten çajlanat,
Myceleryɛn aptol menen majlanat.

¹ Dinomika degen maanide.

Toloşon mycɛn sojun qursağ kartırde,
Bldamdyorɛn tɛrt tyr menen çalojanat.

* * *

Əlvəjt deney divgatel qojulojan,
Sen çaraldɛn emgekcinin qolunan.
Ədɛ tɛmɛn çybsasanda ištejsin,
On çarɛyɛnə volot işkir qojulojan.

* * *

Tettkterin aloşoloşur çyjmɛldajt,
Kolhoz çeri, sen kelgende çybmɛndajt.
Sen traktor vızdin sonun kolhozoro,
Daşy çyroyal, daşy vaqıt danɛn sac.

35-ç.

ŞANDUU MAJRAM

(8-mart)

Bygyn majram emgekci ajal qubanojan,
Baqyt çenip wajgesine tuu alojan.
Bul majramdy tywolykke çaşatyp,
Emgek qyzy qajrat menen sydalajan.

* *

Alıp bergen bul teñdikti Lenin,
Emgekcinin orundatyp tilegin.
Stalindej ulu kesem tuulup,
Bolşeviktin qubandyryp çyrogyn.

* *

Өmyr woju emgekcinı syredyn,
Emgekcinin baqytın acqan Lenin.
Emgek menen uququna ee qylojan,
Ulu kesem genij Lenin, Stalin.

* *

Ar bir ajal emgegtne tajanojan,
Мына sizde, baatırlar көр ajaldan:

Өndyryste allek tyryp camdanıp,
Өz encisin emgek menen ala alojan.

* *

Sen balsansın cojundan bek bilegin,
Qajrat menen ottoj kyjet çyrogyn.
Bolşevikter, seni aldejlep, östyryp,
Aq tujıundaj sen çettlip tylödyn...

* *

Eskiliktin talqaladyñ qaşasyn
Emgekci ajal dajym aloja basasyn.
Azattıqtı alıp bergen ömyrlyk,
Partijanyn ulu çolu çaşasyn.

7/III 37-ç.

DULDUL BOLDU ATYBYZ

Çaqyn qylat ырақты,
Çылық maldың asы.
Mınseң көңyl қуванат,
Şajыр çоғоо vasыры.

* *

Darь volot adamоја,
Qытыз, majь azыры:
Dajar qylat ardaym,
Çоооо mıner atыды.

* *

Өгүштyn өңy қуbulду
Çajттaн tulpar tuuldu.
Kolhoz, sovhoz, dyrkyрөp,
Өstyrdy mınder dulduldu.

* *

Çelebiz şaңduu kerilgen,
Çejrendeј qulun elrgen.
Ojun salьp tuş tuşia,
Çarşat çajьç senirden.

Qamьş qulaq tajqasqa,
Qarcьtь vjik çambaşta.
Quruulasaң elret.
Qulundarь ker qasqa.

* *

Yğyn ajdap tajqasqa,
Өzөң vojlor camьнды.
Kөrky acыьp Ala Too,
Altьn-bedel taşьнды.

* *

Aq neetty çылықь,
Dyrkyрөp өsur çылықь.
Keң көөдөңө kelіstі,
Emgektin qьzьl çьldьzь.

* *

Çaңьvaj, Bektur çылықь,
Çaqьş өstyрөt qulundu.
Asker mıñp çyrөejьy,
Өstyrgeң alar suuruldu.

* *

Arqьmaq belі qьnalды,
Asьjьnda sьnalды.
Asker mıñse çaraşьp,
Symөөdeј volup cьnalды.

* *

Bul ɔana emes tajsuurul,
Milliondop tuuldu.
Daɔɔ ɵstyret malɔɔlar,
Bir nece min dulduldu.

* *

ɵrystɵn qarmap kylykty,
Çylqɔɔlar kylyşty.
Bɵştybɵnda yjɵtɵp,
Kɵkyldɵryn syjyşty.

* *

Bulquntup minip çyryygɵ,
Duldul boldu atɵɵz,
Dyjnɵlyk zor majdanda,
Daɔɔ ɔɔat daɔɔɵɵz.

10, III 37-ç.

ÇYRQALDYN ɵRN ɵRDADYQ

Qyryz bygyn çyryady,
Çyryaldyn ɵrn ɵrdady.
Emgek qylp erkince,
Barlyq işin ɔɵndady.

* *

Sojuz boldu qyryz dep,
Byt dyjnɵgɵ uɔuldu.
Eñkejgen qyryz caldary,
Turmuşqa qajta tuuldu.

* *

Emgektin ecen vaatɵr,
ɵndyrystɵn tablydɵ.
Altɵɵş bir çylda,
Ajday orden taɔɵndɵ.

* *

Stalin mintip baq berdi,
Unutpas şanduu şart berdi.
SSR belgi taɔɵntɵp,
Çel çetkis kylyk at berdi.

1937-çyl.

Bul ořana emes tajsuurul,
Milliondop tuuldu.
Daq̄ȳ östyret malcylar,
Bır nece min dulduldu.

* *

Öryštön qarmap kylykty,
Çylq̄cylar kylyşty.
Bıştıybında yjretyp,
Kökyldeřyn syjyşty.

* *

Bulquntup minip çyryygö,
Duldul boldu atıbbız,
Dyjñelık zor majdanda,
Daq̄ȳ cöřat daq̄cıbbız.

10/III 37-ç.

ÇBROJALDYN BRBN BRDADYQ

Qyrořyz wugyn çbrořad̄ȳ,
Çbrořaldyn brbn brdad̄ȳ.
Emgek qyl̄p erkınce,
Barlıq işın cöndad̄ȳ.

* *

Sojuz boldu qyrořyz der,
Byt dyjnögö uořuldu.
Eñkejgen qyrořyz caldar̄ȳ,
Turmuşqa qajta tuuldu.

* *

Emgektin esen waat̄ȳ,
Öndyryštön tabıld̄ȳ.
Altımbıř bir çıl̄da,
Ajđaj orden taöřınd̄ȳ.

* *

Stalin mintip baq berdi,
Unutpas řañduu řart berdi.
SSR belgi taöřınt̄p,
Çel çetkis kylyk at berdi.

1937-çyl.

STAXANOV ÇENİŞİ

Staxanov, Bustginder şandandə,
Krivonosov, Proninder camdandə,
Erkindiktin natijçaluu dyşyrtı,
Bul dyşyrtkə şytyn dyjñə, tañ qaldə.

* *

Carvadacşə kapitalcəşl sistemdi,
Sotsialistik qəjməşl çendiq ecendi:
Emgekctler erki menen sonundap,
Qurup çatat kommunizm mekendı.

* *

Bijik eşty emgekctnin kəşyly,
Uzun bolsun Stalindın əmyry.
Staxanov, bustgincil qəjmplıdar,
Əşyp çatat SSSRda kəniri.

* *

Tulpar qəşəp texnikanəş mindik biz,
Tunuq kendı ojup tooşo kirdik biz.
Evegejsiz tyrdyy qəjşn əşerdyn,
Şəşşn acəşp, tyjynyn cecir, bildik biz.

* *

Tulpar minip, duuldadəş bizdin el,
Tujşun ucup zuuldadəş erkin çel.
Tuura çolun şəşşp çatat Stalin,
Dyjñəşyn aqşlmanəş kemenger.

* *

Məşna valsan dyjñəş kəşyndy,
Bul erkindik şyret ceksiz əmyrdy.
Stalindın tyz kəşşetkən çetegi,
Tolşon ajdaj çarqəşrattəş kəşyldy.

* *

Kyndən kyngəş normolorun aşşşşp,
Çanəş çolşoş birinş biriş sarqəşşp.
Staxanov qatarəşnaş varuşşşqəş,
Emgekctiler camdanəşşat aşşşşşp.

* *

Staxanov uluu çeniş çolunda,
Lenindın qəşşşl tuusu çolunda,
Texnika eşşyp, normolorun çapəşşşşp,
Milliondor Staxanoveul voluuda.

20/V 36-ç.

BIZ EMGEKTIN UULUBUZ

Zavod fabrik erkendep.
Plan tolup esysty.
Emgekciler şandanyp,
Çaňb doorojo köcysty.

Kommunizm ornocu,
Biz kyreştyn tunubuz.
Asman çerdı vaqıntqan,
Biz emgektin uulubuz.

1jul 33-ç.

KÖK TULPAR CЫQ ÇARЫŞQA

Çazyň keldi kök tulpar cыq çarыşqa,
Sotsialoja coň kyc berdiň varыşqa.
Çerdin neti aq kepinden qutulup,
Çыlmajыşat seni tozup alыşqa.

Keň talaada traktorun arышта,
Biz dajarыbz çentp mөrej alыşqa.
Sotsialistik dogovorun tyzyşyp,
Agronom mıxanikter çarышта.

Traktorun Stalindik tulparsыň,
Bar emgekti qutqarыaojan şumqarsыň.
Bolşeviktin valsan qolu çasaojan,
Çentş menen dyjne çyzyn qurcajsыň.

12 III 33-ç.

PIONERLERGE

Alpeštenet çaş pioner neşegym,
Sen ardaqtuu çaş çetkincek çölegym,
Cojun bulcuñ dyjnönyn balwanь,
Cululandь birdik menen tilegñ.

* *

Sotsialcь qьzьl çaqoo taqьndьñ.
Sotsialođa erte çetip çapьrdьñ.
Saoьnođanьñ oquu bilim öndyryş,
Çaş bolşevik tempñ ösyр samьndьñ.

* *

Oqup çatqan mekteptegñ kəp bala
Tyrdyy ulut vaarьnada bir sanaa.
Dyjnөгө nyt kommunizm qurasьñ,
Çer şarьnda tilekteşñ var çana.

* *

Qadamьbьz Lepindin çolunda,
Diktatura emgekçiler çolunda,
Pionerler komsomolođo qadamdap,
Oktjabrat ösyр kelet soңunda.

* *

Dyjnöny nyt qьzьl tuular orodu,
Araьbьzdan mitelerdñ çoiolu.
Altyn kymyş kender çatqan toolordun,
Emgek menen necenderin oјolu.

* *

Milliondop dyjnöny nyt eelejsñ.
Maşinalap varьbq kycıy teelejsñ.
Emgekcinin qanьn sozojon çattarođa,
Dyjnödөн bir qadam çer berbejsñ.

* *

Cьñ işenem pionerim öşösyñ,
Çьrođal turmuş sotsialođa öşösyñ.
Tyр maqsatьñ kommunizmge baruuda,
Sotsijaldan ötyр aqja көçösyñ.

* *

Ar bir işke çaştajьnda tьrьş vol.
Partija aqьñ caap qoјojon kenen çol.
Çol ystyndө arьş urup qaarman,
Oquu aitim natijçaođa sozojon qol.

* *

Milliondop çaştar öşöt kyn sanap;
Emgek menen dyjnөгө gyl salat.
Bul çaştardьñ avangardь partija,
Bulbul sьnduu nyt dyjnөгө yn salat.

ULU ÇENİŞ

(Qırqızdın sojuzduq respublikada
ajlentşına qarata).

Tap duşmandı talqalar,
Tazalandı səvvəbz.
Çarq etti kyndyn nurundaj,
Baatır qırqız şapıvəbz.
Baqtıluu kyngə biz çettik,
Çaşm menen, qarıvəbz.
Stalin bizdi östyryp,
brıstuu bolduq vaarəvəbz.

* *

Balvan Qırqız biz bolduq,
Bet alqan işti orundap,
Sotsialcıl keç tordyn
Qonuştarın vorumdap...

* *

San ылдар voju ezilgen,
Zaqımdaj boldu al qorduq,
Sotsialcıl qonuşqa,
Emi cıoıır biz qonduq.

Ulu ölkönyn bir uulu,
Şanduu qırqız biz bolduq...

Çaң zakon çaratqan,
Baqtıny bizge taratqan,
Kynuyuz bizdin Stalin
Ellne şoola, nur, cacqan.

* *

Altın sır menen çazdırıdnı,
Çarqıraoıan tuumdu.
Eñkejgen qırqız qarıvəbz,
Çaşarır qajta tuuldu.

* *

Elim qırqız çırqadı,
Emgektin ынн ыrdadı.
Erktyu elim dyrkyrər,
Barıq işin cыңdadı.

* *

Emgektin necen vaatır,
Qırqızdan mınder tavıldı.
Aq nıjettyu vaatırılar,
Ajđaj orden taırdı.

* *

Bardıq carıaң dyrkyrər,
Sotsialca quruldu.

Ulu dybyrt ataşy,
Byt dyjnəgə uşuldu.

* *

Aqıldən ulu denizi,
Stalin erdin çenışı.
Milliondoşon eline,
Çenışten çemiş berışı.

* *

Daşy dalaj tasawbz,
Məndaj çenış necenin.
Million tilejt əmyryn,
Ulu Stalin kəşəmdyn.
20/III 37-ç.

UJUL BIZDIKI

Aq şumqardaj aylanşy,
Aq saqal Şmidt çol calaşan.
Adam çetpes uşuldu,
Aqyl menen qolşo alaşan.

* *

Erkindik cəşar qubattşy,
Şerdenip erler çol saldşy.
El kərə elek uşuldu,
Stalin eli qolşo aldşy.

* *

Çan kəşəgən muz uşul,
Sovettin boldu qonuşu.
Tarıxta boldu birinci,
Bul çenıştin boluşu.

* *

Stalincil altan tuu,
Uşuloşya Şmidt saşojanda,

Bytyn dyjne taq qalojan,
Şattıqtın kyysyn calojanda.

* *

Bet alojanın çenişti,
Sovettin vaatır valdarı,
Stalin vaqtı tarattı,
Elinde çoq armanı...

30/137-ç.

ÖSSÖ EKEN

Partija var aldıwızda,
Bolşevikil çol bekem.
Sotsialistik qonuşuna,
Bytyn dyjne qonso eken.

* *

Başqı qonuş¹ kommunizm,
Biz baruucu çoq meken.
Byt dyjnede tabım çıoqır,
Al qonuşqa qonso eken.

* *

Bizdin ölkə daoı ösyp,
Tolojon ajdaj tolso eken.
Kommunizm qonuşuna,
Erte çetip qonso eken.

6/VI 36-ç.

¹ Qonuş—meken degen maanide.

I-MAJOJA

Bygyn majram emgekçiler qusanat,
Köce tolup qoloqo qyzyl tuu alat,
Emgek kycy birdik menen şiregen,
Bul qusanıç tyvölykkö turalat.

* * *

Bul şattıqqa nytyn dyjne solquldajt,
Emgek menen erkin kyysy tolqundajt.
Birlinci maj qer çyzynö çajılyp,
Bul qusanıç nyt dyjnege orundajt.

* * *

Möna şattıq aj asmandı tredi,
Aeroplan ava kycyn çiredi.
Qarq segizge çaşın tolup sen majım.
Birdik kycyn cululandı şireldi.

29/IX 37-ç.

SOVETTİN BAATYRLARINA

Biz ırdajlıq tolqundan,
Aj asmanoja qol sunoğan.
Baatırlar çyqtı sovetten,
Başında er Stalin oluroğan.

* * *

Muzdan bytken toolordu,
Buzdu bizdin baatırlar.
Qarçalıaj qalqsız çerlerden,
Uctu bizdin baatırlar.

* * *

Kuçyrmön tulpar minişken,
Kyn tyn talıaj çyryşten.
Boroonun çenip ujuldun.
Kyylenyp aloja çyryşken.

* * *

Qanats talıas şumqarlar,
Qardıqıraj curqar tulparlar.
Qalq ycyn qam çep iş qıloğan,
Qajrattuu tuuloğan ulandar.

* * *

Анаоја çолду салышқан,
Аsманда çырыр çарышқан.
Америка Москва арасын.
Громов Јумаз салышқан.

* *

Еки дыjne арасын,
Еs аlbaj учур çонушту.
Тарихта boldu бирин. I
Мьндaj учуш болушу.

* *

Çем çеген tulpar talьqрас,
Аqьрың артық турбайыб?
Stallden yjreңen,
Аqьрың артық турбайыб?

* *

Qanca ucsa çanat talьaoçan,
Şumqарың sonun turбайыб.
Muz toolordon çarqьoçan,
Tulparың sonun turбайыб.

* *

Cojundan şumqар ucuroçan,
Mylyşker sizden tuuldu.
Өлкөsy ycyn çaratqan,
Stilderdej baатыр uuldu.

* *

Dyjnөnyн baатыр balьanь,
Ujuldu çoloço aloçanь,
Vodapjan, Bajdukov,
Baатыр oço sovet balдарь.

* *

Aj aalam dyjne çarьna,
Атаoьнар uçuldu.
Тарихта çоq çenişti,
El unutpajt munуңdu.

12/VII 37-ç.

QOŞ SERGO

Şum qavar ertēn menen keldi çetip
Telegram qajıǵı menen qavar etip.
Ajıǵıǵı er Sergodon degen yndı,
Uqrajm dep qulaq qurǵur turdu bekir.

* *

Oj, qojıu qantıp ele cǵn bolsun dep,
Işenbej suraj qaldım qajta demer.
Cǵndıǵın şum qavardın men uqanda.
Mıñdandır vaşın ijdi qara çelek.

* *

Muzıka qajıǵı kuysyn tartqansıǵı,
Qara çer suuq qojınun aqqansıǵı.
Sunalıp Er Sergonun altın deni,
Çanında qazıǵan kerdyn çatqansıǵı.

* *

Aqıǵa sen tyğınbes ken eleñ oǵo,
Çenilbes qarmaşqandan şer eleñ oǵo.
Atsada, ert qojıso da majıǵıraǵan.
Bizge sen temir qoroǵın çer eleñ oǵo.

* *

Gıgantıǵı qolun menen orundaşqan,
Saraqın kommunizmdin porundaşqan.
Keçeşteş ulu Stalin atavızıǵa,
Er Sergo soratnıǵı sen eleñ oǵo.

* *

Majdanda vlek tyǵıp camdanıǵıǵı,
Şer cecken birge çyǵıp çandan ıǵıǵı.
Lenindin, Stalindin çaqın dosı,
Şer Sergo bolot çyrek sen eleñ oǵo.

* *

Duşmandın tyǵın taanıp çolun tozıǵın,
Bet alsan qajra tartıǵı atqan oqın.
Tartıptıy çanıbaǵın cǵn vçızevık,
Ar işte at salıǵıǵı aldırǵa ozıǵın.

* *

Lenindin qıǵıl tuusun bek qarmaǵın,
Duşmanǵa aqıl menen çer qarmaǵın.
Sen eleñ ulu ölkönyn valsan uulu,
Qan majdan kyreşterde ec talbaǵın.

* *

Mıñ çıldap unutulbajıt qıǵın işin,
Majdanda çenış menen vasqan izin.
Mezǵılsız dyñnedēn çenēj berip,
Toqtoldu nege senin vulbul tılıñ..

* *

Qaqlıudan çyrek qanb toqtotqondo,
Qajıqınsın millıondun qozıtoıqondo,
Curuldap zoot — fabrik vyt ıjladb,
Ulu  lk  baatır uulun çozıotqondo.

* *

Yşkyryp denız tolqur suuq boldu,
Keç dyjn  qajıqı menen muşıa toldu.
Er Sergo adam zattın gyly eleñ oıo,
Kyl solur oşol kynı deneg tondu.

* *

Qoş Sergo k p ıjladıq tava alsadıq,
Tırlıtip seni qajta alalsadıq.
Sergonun taştap ketken ılgysy dep,
Gıgantıq ıřterındı qolıqo alalsıq.
Orduña taq  zynd j baatır qııbr,
Artından bolşevıkten dajardajısq.

22/II 37-ç.

MERENOS

— Metısteşır 100% sent çanırdı,
M na ıtzde c n asıl mal taabırdı.
Arpaq bolur arıqın qozu maarası,
Tolqundanır toonun kyusy çabırdı.

* *

Kerme toooıo ferma malı çajırdı,
Keç Ala Too altın vedel taqırdı.
Qoroovuzda metıs menen merenos,
Bızdın  syş sotsıalca çanırdı.

* *

Merenosum plan menen çajırdı,
Şotsıalcıl çanı saraj çabırdı
Tutqun bolur ılrındegen qoj ele,
Tuu saııbrı ferma bolur çanırdı.

* *

Çajıt qıldıq qajıqı nasqan şaqırdı,
Şattıq menen ferma malı çajırdı.
Barıq  ryş tert mezgilge bolınyr,
Kynğ j, teskej ırettelgen çabırdı.

20/XI 37-ç.

ASBL UJ

Mındep litr syt bergen,
Əgyzy pldej kyc bergen,
Fermada sonun ujlar var,
Asıldanır tyrləngən.

* * *

Şivetskij ker uj var,
Syt verişke ken ujlar.
Qajmaq syty şirelyy,
Qabelteñ mırqtı bek uj var.

* * *

Fermada var nemis uj
Mycəsy sonun tegiz uj.
Qalmaq tuqum bir tyrlıy,
Etke ılaıjıq semiz uj.

* * *

Myjzyzı tunuq çaraloğan,
Sıjıqajır suluu taranoğan.
Çajılsa şandıu dyrbəşet,
Çaraloğanıır maraldan.

10/X 36-ç.

ŞANDUU BİR ÇİL

Sojuz bolup şandanır,
Bir çaşqa toloğan çaqıbbız,
Baqtılıu kyngə biz çettik,
Çaştar menen qarıbbız.

* * *

Ec qajırbı çoq turmušta,
Çıroğadı bizd n çanıbbız.
Gıldəp əlkə çanırdı,
Kyn nurundaj şanıbbız.
SSSRdın savına,
Biz da turoğan çaqıbbız.

* * *

Bul alğa Qıroğız kelişi,
Stalın bergən çemlişi.
Milliondoğan eline,
Çeniştən çemliş verlişi.

* * *

Çıjırma ıırde çaşıbbız,
Bulcuñ əsyр biz tolduq.

Sotsialistik qonuşqa,
Erte çettiñ biz qonduq.
Ulu ölkөнyn bir uulu,
Şanduu Qыроғыз biz bolduq.

31/1 38 ç

QЫЗЫL ASKERDIN 20 ÇЫLDЫǾЫNA

Kyreşte aloşan syrduy qyzyl wajraşyn,
Quttuu bolsun 20 çyldыq majramьn.
Dyvyrtyndөн duşman qorqur qaltьrajt,
Colron көzduy çolwors çyгөk balwanьm.

* *

Dьjqan menen çumuşcudan tyzylgen.
Qajrattansan çer solquldajt kycyndөн.
Emgekcinin erkin qoroşor talьqraj,
Qawьlandan qajratь cьn kyçyrmөн.

* *

Ata çurtun erki menen qoroşoşon,
Mьndaj asker ec bir çerde bolwoşon.
Qol saluоqa duşman bizge bet aisa,
Qызыl cekti temir menen tordoşon.

* *

El aralьq tuoşandьşyn saqtaşan,
Ata çurtun işencin aqtaşan.
Emgekcinin erki ycyn cьndanьp,
Duşman cьqsa oqton qajra tarttaşan.

* *

Bul askerdi Leninizm toroltqon,
Birdigi syn qajraty qurc bolotton.
Oktjabrde betme betke kelgende,
Elkesynen mitelerdi qorotqon.

* * *

Çyryma çaşta qyzy asker cýdalыр,
Qylydadь qyzy tuular qbnalыр,
Syryñ şanduu duşman qorqur daavaşan,
Qajrat taşыр Stalin dik nur calыр.

* * *

Budjonnyjdyñ baatrlarь atcandan,
Dyvyrtynen duşman qorqur, çaltanoşan,
Bizdin asker bet aloşanyñ talqalajt.
Baatыр marşal Voroşilov vaşqaroşan.

* * *

Bet alşsaq çoq qylavьz duşmandь,
Şer qyzyloşa teñ kelşer kyc varьbь.
Texnika eşyr, çoo çaraloşyn tyrdentyr,
Çettişkendik çer termetip kyy caldь.

38-ç.

QYROYZYM

Maşina menen ken qazdyñ,
Batyra qarmar buruşusun.
Baatrylyq menen taşyndyñ
Emgektin qyzy çylydyñ.

* * *

Bardьq carvan dyrkyrөp,
Oqoldu emi turmuşun.
Məngylyy toonun betine,
Çazlydь atьñ qyroyzym.

5/II 38-ç.

BIZDIN QBZDAR

Mın qbzdar boju ezilgen,
Çeşilip bolot ketilgen.
Zoolu tyşyp qoluna,
İşmer qolun nekilgen.

* *

Syrqarap torqo calbıbr,
Aq çerden şorqo malbıbr,
Ajday betin qumsarbr,
Azapta çyrdın çavboıbr.

* *

Öz teniñdi syje alvaj,
Öjde qarap kyle alvaj.
Soluğan eleñ çaş ömyr,
Suu çetpegen çbardaj.

* *

Ajuu, qaman eelegen.
Tynergen tujuq cerde eleñ.
Tan kytken kykyk sen eleñ,
Tanşbr sajrap degenden.

* *

II

Çındıq çenip çaloğandı.
Cijelyy tuşoon cecildi.
Erkindik nuru suqarbr,
Ketilgen bolot çetildi.

* *

Qorduqtan seni qutqaroğan,
Oktjabrdin çemişi.
Tolqundatto dyjnony,
Erk nurunun denzi.

* *

Erkince qalbr emgekti,
Çeñştin tuusu qolunda.
Tendigtin tijip qoluna,
Termetti kycyn toonu da.

* *

Sen eelegen çenişke,
Aj aalam turat tan qalbr.
Emgekci qbzb Qalbıma,
El vaşqardı şandanbr.

* *

Şajlandı Ulu Sovetke,
Şajbrıvy, Zuurağan.
Qbzbıcanı tonnalap,
Zavoddu kezdej uzatqan.

* *

Dyrkygəp dınyu çer çarəp,
 Ataəyn səqə Uulçan.
 Qajratə artəq qəzdar kəp,
 Qaləşrajt erkeək uuldan.

*
 **

Azarıbn olun əcyrgən,
 Emgəktin qəzbn əstyrgən.
 Genij Lenin-Stalin
 Bul vaqəttə çetkİrgən.

7/III — 38 ç

M A Z M U N U.

	<i>Beti.</i>
Çenişter tolgunu	5
Qajran kösem	6
Stalin bizdin künəvəz	9
Erkİndik tanə atarda	12
Oktjabrdin çemişi	14
Cetkinceker	15
C. T. Z. traktoru	16
Sənduu məjram (8-mart)	18
Duldul völdü atəvəz	20
Çərqəldəbn ərən ərdaəbq	23
Staxanov çenişi	24
Biz emgəktin uuləvəz	26
Kök tulpə çəq çarəşqə	27
Pionerlergə —	28
Ulu çeniş	30
Ujul bizdiki	33
Əssə eken	35
1-Majqə	36
Sovettin vətərlərgə	37
Mən pioner	40
Qoş sergo	42
Merenos	45
Aşyl ul	46
Şənduu bir çyl	47
Qəzyl əskerdin 20 çildərgə	49
Qərgəzəm	51
Bizdin qəzdar	52

Ваазь 85 т.
Миқавазь 35 т.

12к

0594

E